

L.č. 4

Názov: Pozorovanie vzájomných premen mechanických foriem energie

- a) pri páde telesa vo vzduchu
- b) pri pohybe telesa po naklonenej rovine

Pomôcky: guľôčka, stopky, dĺžkové meradlo, doska so žliabkom

Teoretická časť a) : Teleso vo výške **h** má potencionálnu energiu

Pri dopade má kinetickú energiu

—

Časť mechanickej energie sa premení na iné formy
Ak predpokladáme, že pád telesa vo vzduchu je RZPP so zrýchlením $a < g$, potom zo vzťahu $h = at^2$ určíme zrýchlenie **a**, zo vzťahu $v = at$ určíme rýchlosť V_a a potom kinetickú energiu

Postup a) :
1. Guličku necháme padať z výšky **h** a odmeriame čas za ktorý dopadne
2. Meranie urobíme 3-krát z rôznych výšok, údaje zapíšeme do tabuľky a vypočítame a, V_a, E_p, E_k

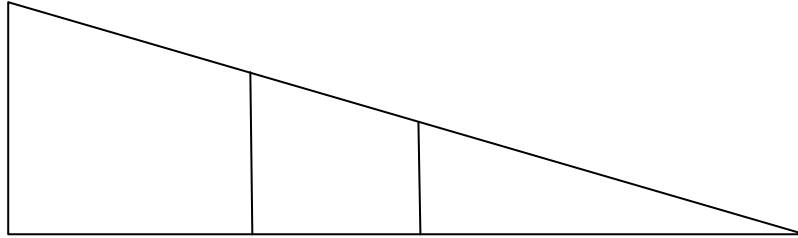
Tabuľka a) :

P.č.	h	t	a	V_a	E_p	E_k	——	%
1.	1.5	0.57	9.09	5.18	13.6m	13.4m	1.5%	
2.	2	0.66	9.09	6	18,2m	18m	1.1%	
3.	4.9	1.05	8.9	9.345	43.6m	43,6m	0%	

Teoretická časť b) : Gulôčku na naklonenej rovine má v polohe 1 potencionálnu energiu

Po uvoľnení a po prechode na vodorovnú rovinu má E_k

kde v je rýchlosť, ktorou opúšťa naklonenú rovinu. Časť mechanickej energie $E_p - E_k$ sa premení na iné formy

Postup b) :

1. Zostavíme naklonenú rovinu a určíme jej uhol sklonu α
2. uvoľníme guľôčku z polohy 1 a potom 2,3. Zo známej dráhy l a odmeraného času určíme a a potom rýchlosť v .
3. Meranie zapíšeme do tabuľky a vypočítame a , v , E_p , E_k

Tabuľka b) :

P.č.	l	h	t	a	v	E_p	E_k	_____
1.	1	0.195	1.3	0.77	1	1.5	0.5m	66%
2.	1.5	0.29	1.7	0.88	1.5	3.5	1.125	67%
3.	2	0.39	2.2	0.9	2	2.6	2	23%

Záver:

Pri tomto I. cvičení sme zistili, že pri pohybe na naklonenej rovine sa premení oveľa viac energie ako pri voľnom páde.